

## Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.  
на пів року . . . 6 р. ав.  
на чверть року . . . 3 р. ав.  
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів  
або 40 франків  
на пів року . . . 10 рублів  
або 20 франків  
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

## РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,  
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня  
крім неділь і руских свят  
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і  
експедиція «Руслана» під ч. 9  
ул. Коперніка. — Експедиція  
місцева в Агенції Ляндовского  
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише  
на попереднє застереженє. —  
Рекламації неопечатані вільні  
від порта. — Оголошеня зви-  
чайні приймають ся по ціні  
10 кр. від стрічки, а в «Наді-  
сланім» 20 кр. від стрічки. По-  
дяки і приватні донесеня по  
15 кр. від стрічки.

## Бразилійський рай.

Оповіданє Смереки.

Я круглий сирота з Мартинова. Родичі від-  
мерли мене давно. Я ховав ся зразу при стар-  
ших двох замужних сестрах, відтак служив у гр.  
Клима Дідушицького. Я хотів, щоби мене заасен-  
терували до війська, так сказали, що я нездатний.  
Про Бразилію говорено в наших сторонах бага-  
то, казали, що там «файно». Нас пішло в 1895  
році дві фамілії: сестра з чоловіком і двома  
дітьми і друга сестра з чоловіком і дитиною.  
Я ще «самотний» (нежонатий). Нас намовив  
агент з Калуша. Там сіли ми на машину (зелі-  
ницю) і поїхали на Стрий і Пешт до Фіюми.  
З Фіюми повезли нас до Кормонс. Тут здібали  
ми п'ять вагонів наших людей. Але якийсь уряд-  
ник не хотів нас пустити до Удіне, на італійську  
границю, а хотів нас завернути до Герцу (Гори-  
ці). Люди не хотіли вилізати з возів, так він  
казав машині їхати назад. Як люде се побачи-  
ли, так повідчиняли вагони і повисакакували.  
Плач такий, що крив Боже! Ми погинемо тутки  
а домів не вернемо. Хлопи полягали на землю,  
а жінки з дітьми в вагонах плачуть, кричать.  
Так було як на страшнім суді. Нас таки завер-  
нено. В Герцу стояли ми 9 днів. Нас просили,  
молили, щоби ми вернули домів. Ми не хотіли.  
Поїдемо та поїдемо! Прийшло військо, брали нас  
силою. Ми не дались. Хлопи полягали на купу  
кажуть: ріжте нас, бийте, а ми таки поїдемо.  
Відійшло військо, так комісар каже: виніть  
двох людей до Генуї, най спитають Нодаріо, чи  
вас перевезе до Бразилії? Вислали ми наших по-  
слів до Генуї а вони пишуть нам: Можна їхати  
до Бразилії, але не на кошт уряду. Сам Нодарі  
приїхав до Герцу. Сказав: хто має гроші, той  
поїде. Від особи старої треба заплатити 80 зр.,  
від молодшої 30 зр. Дехто мав такі гроші, де-  
хто ні. Були і такі, що мали по 4 і 5 тисячів  
з собою. То Нодарі каже: Одні най заплатять  
за других, а в Бразилії бідні відроблять бога-  
тшим. Ніби мали панцину робити. Потім велів Но-

дарі відчепити два вагони людей і вони поїхали  
до Генуї. Що з ними стало ся, я не знаю? Три  
вагони людей лишило ся. Нодарі сказав відтак:  
Най кождий зложить по 13 зр. на колії і шиф  
(корабель) то він відвезе їх, але не до Парани  
а до Спіріто Санто. До Парани каже, вже не  
вільно їхати. Тай то поїдуть лише ті, що нале-  
жать до фамілії, а самотні мусять заплатити по  
86 зр. Я не мав таких грошей, то позичив собі.  
Нодарі казав собі відтак підписати письмо, що  
він нас віктував через 17 днів в Удіне. Підпи-  
сав ся, каже, що ви у мене віктували ся. Дав  
нам потому фани за капелюхи і ми поїхали до  
Удіне. Там перебули ми 17 днів, заким повезли  
нас до Генуї. До Генуї поїхали ми аж тоді як  
кс. Дуда з Генуї дав знати, що можна їхати.  
Але в Генуї каже Нодарі: Ви підписали, що ви  
поїдете до Спіріто Санто, де суть плянтатори  
кави. Ми кажемо: Та ми підписали лише харч  
за 17 день. А кс. Дуда (польський священник) ка-  
же: Ні, ви підписали, що поїдете до Спіріто Сан-  
то. Наші люди не хотіли. Нодарі скавав зі зло-  
сти а вкінці каже: Заплатіть мені за 39 фамі-  
лій, то я вас перевезу. Кілько? — питаємо. Взяв  
рахувати в канцелярії, каже 14.000 зр. Прийшов  
вже і консуль. Нодарі каже своє а ми своє. Кон-  
суль каже: Ідїть на кораблі, як не поїдете зав-  
тра то вернете домів назад. Люди кажуть: не  
поїдемо! Прийшов ще презес. Нам дали шифкар-  
ти і пустили нас на корабель. Поїхали ми, самі  
не знаємо куди? Були деє і в Португалії і  
Африці і на якімсь острові і в Баї, в Америці, а  
таки нас завезено до Спіріто Санто. Каже тепер  
капітан: вилізть! Люди не хотять. Прийшла ко-  
місія, а з нею і доктор. Кажуть нам: вилізайте  
і до роботи. А доктор умів по німечки та каже  
нам: скажіть, що ви слабі. Ми так і кажемо до  
комісії. А ті знов: Як не вилізете, то кажемо  
вас повязати та посадимо вас ось на тих горах  
на острові, том поздохасте як ті гуси! Злазть  
до плянтаций кави! Ми кажемо: ми того не умі-  
ємо, ми лише хліб уміємо робити. Злазть бо  
приїде військо! Не зліземо, а скорше поскакаємо  
всі в море.

Наші хлопці вже поникли, але я ні. Я ка-  
жу, ми поїхали до Парани, то і поїдемо далі.  
Ось тут наші шифкарти, а другі люди мали  
свої папери у капітана. Тут горячо, ми тут не  
лишимося! Комісія рада в раду, а доктор каже  
нам: Не уступайте! Нас пущено таки всіх до  
Ріо Жанейро. Приїхали ми там, повезли нас  
знов на якийсь острів, кажуть: тут буде конту-  
мація для вас. Ми прожили в бараках 7 днів, а  
відтак човнами перевезено нас до Жанейра, а  
з відеи до Куритиби. Тут жили ми знов через  
два дні в бараках. Людям таких, що крив Бо-  
же! Нема де положити ся. Всюди нечисто, смід  
такій! Як сонце припече, чиста зараза. Ка-  
жуть нам по двох днях: Поїдете до Понто Грос-  
со, знов до бараків. Приїхали каросси, забира-  
ють людей, забрали нас через чотири дні. А за  
той час давали нам їсти сирку і фарину. При-  
були ми до краю Понто Гроссо і кажуть: ваша  
колонія буде в Сан Жуан. Нарід почав слабу-  
вати: возьме зима зза плечий, розвільненє, сти-  
сне за серце і чоловік гине. Сестрі умерла так  
одна дитина. В Сан Жуан знов бараки. Я не  
міг спати в бараках, думаю: через ніч приля-  
жу на воздусі. Лежу, дивлю ся в місяць, якийсь  
ясніший як у нас. А люди казали: Тут не мож-  
на дивити ся ні на сонце, ні на місяць, бо о-  
сліпнені. Вночі змерз я, лізу в барак, спав  
трохи, буджусь, а в мене очі болять. Такий огонь  
в очах, а потому гній такий лізе з очей, що  
крив Боже! Думаю, вже осліпну. Лежав хорий  
цілий місяць. А тим часом везуть других людей  
каросами та все до нас, все до нас. Ціле місто  
повстало. На місяць дістали ми вікт з губернії,  
а потому треба було вже платити, треба було  
купувати у вендирів. Але і вендирам бракувало  
нераз фарини. Вони привозять все з Америки  
(розумій: північної Америки). Мішок фарини на  
45 кільо коштує на наші гроші 20 зр. Як тут  
вижити?! Стали нам давати землю. Мені дано  
10 арків, менше, бо я самотний був. Але вікту  
вже не давано. Почав ся голод. Кажуть мені:  
ти тутки згинеш. На твоїм полі (в лісі) росте  
сама панороть, то таке поле нічого не вродить.

4)

Думки і пісні  
АМВРОЗІЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

## Передмова.

Амвр. Лукіянович Метлинський родив ся  
в р. 1814 на Україні, в Гадяцькій повіті, Полтав-  
ської губернії. Учив ся в Гадяцькій повітовій  
школі під проводом українського письменника  
Мих. Макаровського, автора поем «Наталі» і «Га-  
раська». Пізнійше перейшов Метлинський в Хар-  
ківську гімназію, а відтак в університет, в котрім  
скінчив повний курс наук по словесному фа-  
культету з степенем кандидата. На разі зняв  
він місце університетського бібліотекаря, написав  
працю п. з. «Объ истинномъ значеніи поэзии»  
і одержав в р. 1843 степенъ магістра, почім зі-  
став професором російської словесности на уні-  
верситеті Харківскім. В р. 1849 назначено єго  
ординарним професором київського університету,  
де пробув до року 1854, почім знов вернув на  
давню катедру до Харкова. В р. 1858 видав Ме-  
тлинський докторську працю: «Взглядъ на исто-  
рическое развитие теории прозы и поэзии» і в тім  
же році пішов в відставку. Опісля жив він на  
берегах Женевського озера і на полудневім бе-  
резі Криму в Ялті, де умер при кінці червня

1870 р. від рани, яку завдав собі в приступі ме-  
лянхолії власною рукою.

Отсе звістки біографічні про Метлинського,  
які зібрав Петров в своїй студії «Очерки исто-  
рии украинской литературы XIX столѣтія» (стр.  
128 і слїд.), а котрі повторив проф. Ом. Огонов-  
ський в своїй «Исторіи литературы русской» (Часть  
II. (2) стр. 426 і слїд.) Більше даних з життя сего  
замітного чоловіка не маємо; їх треба шукати  
в Харкові і Києві.

Свою літературну діяльність почав Метлин-  
ський в кінці тридцятих років і видав в р. 1839  
в Харкові збірник своїх поезій п. з. «Думки  
и пѣсни та ще дешчо Амвросія Мо-  
гилы». Тут помістив він «Замѣтки относительно  
южнорусскаго языка» (стр. 3—35); далше йдуть  
стихотвори Метлинського, числом 28 (стр. 39—120);  
переклади поезій або пісень народних чеських,  
словацких, сербських, польських п. з. «Луна изъ  
Словеніи», німецьких п. з. «Луна изъ Нѣмціи»  
(стр. 121—175) а вкінці «Приложенія отъ изда-  
теля» (стр. 189—204). Кілька літ пізнійше напе-  
чатав Метлинський в журналі Бецкого «Молодикъ»  
на рік 1844 (Харків 1845) два нові стихотвори  
п. з. «Розмова з покійними» (стр. 100—101)  
і «Рідна мова» (стр. 113—114). В р. 1848 ви-  
дав Метлинський в Харкові «Южный русскій  
зборникъ», де помістив чотири свої поезії,  
печатані раніше в «Думках і піснях», а іменнє

«Бандура», «Козачі поминки» (давнійше «Козача  
смерть»), «Сирітка» і «Старець». Поезії ті по-  
змінював подекуди Метлинський, через що явля-  
ють ся они тут в другій редакції. Крім своїх  
поезій помістив Метлинський в «Южно-русс-іхъ  
зборнику» стихотвори Петренка, Ст. Александро-  
ва, Макаровського і драму Основяненка «Щира  
любов». В р. 1852 видав Метлинський в Києві  
«Байки і прибаютки» Льва Боровиковського а в ро-  
ці 1854 свій прекрасний збірник народних укра-  
їнських пісень п. з. «Народныя южнорус-  
скія пѣсни».

На тім кінчить ся літературна діяльність  
Амвр. Метлинського.

Поезіями Метлинського одушевлялись не  
лише одні Українці-Русини. Крім горячих похвал  
Костомарова, Шашкевича і інших наших пись-  
менників подали також російські критики вель-  
ми симпатичні звістки про твори Метлинського,  
а чеський поет Фр. Челяковский переклав в ро-  
ці 1842 три єго думки: «Гетьман» (Hetman),  
«Зрадник» (Odrodilec) і «Козача смерть» (Kozácká  
smrt) на мову чеську.

Видає стихотворів Метлинського стали ни-  
ні бібліографічною рідкістю не лише у нас  
в Галичині, але і на Україні. Український пись-  
менник Комар, не маючи під рукою «Думок  
і пісень» приписав стихотвір Метлинського «Глек»  
— Гулакови Артемовському; я не міг найти в Ки-



З'явила ся у нас знов якісь агенти, говорять нам: ходіть, наймайтесь на роботу, бо тут погинете з голоду. Ми пішли дорогою робити. Там всюди знов наші люди. Денно заробляють по 4 мільреси. Я робив 5½ місяців. Виплату не було, а кождий дістав книжку і міг собі на ту книжку купувати вікт у вендарів. Мене опікали. За весь час роботи заплатили лише 52 мільресів, решту, кажуть, ти переїв. Приїхав до нас таки наш руский сьвященик, мабуть о. Волянський. Тепер почали ся весіля. Всі женили ся, а за пів року, то не один кинув жінку на біду а сам пішов сьвітами. В Сан Жуан було 17.000 людей, а вендарі не раз не мали хліба, бо їм не довезено. Як привезли, то кождий пхає ся, звичайно: голоден, а вендар взяв бучка, бє людей, по голові, по плечах, покалічив, часом і декого убив. Я покинув Сан Жуан і вернув до Куритиби. Зайшов до консуля, кажу: хочу вертати, відішліть мене. Там ні сьвята, ні неділі, люди не мають ні церкви, ні сьвященика, як дикуни живуть. У нас найбільшньому лучше як в Бразилії багатому. Що з того поля, коли не вродить нічого. Наших погинула вже добра половина. Де-хто розпив ся, розледаців так, що не варт звати ся чоловіком. Заробить, то все проїсть і проїє у вендара. Вендариам добре. Там суть люди і з Росії від яких 30—40 літ. Їм якось добре, але наші бідують. Родина моя лишила ся. Я вернув. Ось дивіть ся на мої ноги. Самі діри, так хробби поїли. Там є така блоха (земна блоха), укуєть (зложить) яйце в тіло, в тім місці побіліє, а за якийсь час наросте міхур, в тім міхурі хроб, що росте і в мясо лізе. Шкіра пукне і гноїть ся, що аж гідь! Декого то ті хробби таки зїли, а болить, що аж за серце бере. Треба видупувати.

## Справозданє

Товариства вз. кредиту „Дністер“ у Львові  
стотаришєня зарєєстр. з обмеж. порукою  
з діяльности за I. рік адміністраційний 1895/6.

По dokonанню всіх формальностей, які заходять при введенню в житє Товариства кредитового, — розпочато в Імя Боже діяльність Товариства взаїмного кредиту з днем 1 липня 1895 року.

Від дня розпочатя діяльности до кінця грудня 1895 приступило до Товариства членів 489 з 525 уділами, не виступив в тім часі ніхто, проте стан членів з днем 31 грудня 1895 лишив ся незмінений, котрий ділить ся:

|                                    |     |     |         |
|------------------------------------|-----|-----|---------|
| на господарів . . . . .            | 388 | або | 79.35%  |
| » інтелігенцію сьвітську . . . . . | 40  | »   | 8.18    |
| » сьвящеників . . . . .            | 33  | »   | 6.75    |
| » жєнщини . . . . .                | 19  | »   | 3.89    |
| » ремісників . . . . .             | 5   | »   | 1.02    |
| » церкви . . . . .                 | 3   | »   | 0.61    |
| » інституції . . . . .             | 1   | »   | 0.20    |
| разом                              | 489 | або | 100.00% |

Іві примірника «Молодика», де поміщені дві дальші поезії Мєтлинського і дістав їх від др. Ів. Франка, котрому они попали ся до рук случайно в відписі. Сї факти вказують наглядну потребу нового видання поезий Мєтлинського, сєго предтечі Шевченка.

Труд сей взяв я радо на себе і рішив ся відпечатати всі стихотвори Мєтлинського без огляду на їх меншу або більшу вартість або на їх тенденцію. Причини симпатії Мєтлинського для офіційальної Росії і єго ненависті до Поляків а також гєнезу єго стихотворів взагалі поясню в окремій главі. З чотирох поезий, котрі маємо в двох редакціях, я вибрав ті, котрих редакція видалась мені ліпшою. І так поезії «Бандура» і «Козача смерть» перепечатую з «Думок і пісень» (1839 р.), а стихотвори «Сирітка» (раньше «Дитина-сиротина») і «Старець» з «Южно-русского зборника» (1848 р.) Подавати ті поезії в обох редакціях уважаю злишним.

Крім творів оригінальних, відпечатую також переклади Мєтлинського на українську мову. Наша література ще не так богата в переклади, щоби можна над сими, декуда дуже удачними пробами Мєтлинського перейти до порядку дневного.

Рівнож уважаю конєчним познакомити нашу ширшу публіку з замітками Мєтлинського про українсько-руську мову бодай в перекладі

На уділи декларовані в висоті корон 26.250 — виплатили 489 членів суму: 18.998 кор. 46 сот., або 72.37% квоти декларованої і 38 кор. 85 сот. пересічно на одного члена.

Фонд резервовий виносить 978 корон з випсового від приєступивших 489 членів.

Цілий фонд Товариства власний, складаючий ся з уділів і фонду резервового, виносив з днем 31 грудня 1895 року 19.976 кор. 46 сот.

Вкладки до обороту виносили з кінцем року 1895: 124.193 кор. 63 сот. Стопа процентова від вкладок є 5%.

З кредиту банкового в тім році не користано.

Відношенє капіталу чужого до власного представляє ся як: 6:22 · 1, бо коли капітал власний виносив 19.976 кор. 46 сот., то висота капіталу чужого на вкладах до обороту представляє квоту: 124.193 кор. 63 сот.

Пожичок на скрипти довжкі уділило Товариство в тім році адміністраційним 417 скриптів на суму кор. 150.005.02 сот., з того сплачено 25 скриптів і рати біжучі кор. 31.111.41 сот., позістає на р. 1897: 392 скриптів на кор. 118.893 61 сот.

Пожичок на векслі уділило Товариство 54 на суму кор. 19.400, з того сплачено 10 векслів і на рахунок кор. 6.457.87 сот., зістало на рік 1897: 44 позичок векслєвих кор. 12.942.13 сот.

Разом на скрипти і векслі уділено 471 позичок в сумі 169.405 кор. 02 сот., з того сплачено суму 37.569 кор. 28 сот., остала з днем 31 грудня 1896 всіх позичок сума 131.835 кор. 74 сот. Процент від позичок виносить 6% і 1% провізії на копоти адміністрації.

Залегlostий у довжників було з днем 31 грудня 896: 35 рат в сумі 2455 кор. 03 сот.; переважно були то рати з остатних двох місяців 1896 р., котрі в значнійшій часті в січні с. р. вилінули; — справ процесових було 2, за рати з січня і лютого, разом в квоті 178 кор. 14 сот.

Рахунок льокацій обнимає готівку плачену до нас через щадницю почтову і виплати з тої щадниці, як також готівку, льоковану хвилєво в других інституціях кредитових для опроцентования. З кінцем року позістало таких льокацій 8491 кор. 04 сот.

Відсоток побрано в сїм році адмін. (1895/6) в загальній сумі кор. 9.979.32 з чого видано на опроцентование вкладок кор. 4.291.85 і вставлено до білансу яко пасиви кор. 2.720.48 титулом наперед побраних на рік 1897 процентів від позичок скриптових і векслєвих.

Загальний оборот касовий виносив за рік 1895/6 кор. 747.583.46.

Капітал оборотовий виносить кор. 147.879.88.

Чистий зиск виносить: 989 кор. 31 сот.

З того вносимо признати:

важнійших уступів. Замітки ті писані з сердечною любовію до української мови а через сє цікаві они і для характеристики самого автора.

Так отже мали би ми майже ціле нове виданє книжки «Думки и пієсни» з р. 1839. Не вїдуть тут лише з неї переклади Мєтлинського на мову російську, як «Сонет» Коляра (стр. 129—130), «Роза» (стр. 137—8), «Припоминаяє» (стр. 154), «Походь» Одишца (стр. 161) і «Приложенія отъ издателя», де Мєтлинський поясняє для ужитку російської публіки виговір звуків, подає словарець менше зрозумілих українських слів і наводить в рускій транскрипції кілька оригінальних, ческих, сербських і польських вершів, котрих переклади помістив в «Думках і пієнях».

На мотто до одного своїх стихотворів дав Мєтлинський слова:

»Кому, як не тобі, рідкоханку,  
Отсю висїпівував би я сьпіванку?»

Нехай же сей «коханий рід» Мєтлинського, наша публіка, прийме то нове виданє єго поезий з такою сердечностію, з якою він їх для неї складав.

Др. Кирило Студинський.

а) титулом 6% дивіденди від уділів по мисли §. 16 статута 660 кор. 78 сот.  
б) до фонду резервового по мисли §. 15 статута . . . . . 98 „ 94 „  
в) на утворенє резерви можли- вих страт . . . . . 229 „ 59 „  
разом . . . . . 989 кор. 31 сот.

На цілу дивіденду мають право уділи виплачені по день 31-ого грудня 1895 в сумі 7.952 кор. 26 сот., на пів дивіденди уділи в часі від 1 січня до 30 червня 1896 в сумі 5.280 кор. 28 сот., на чверть дивіденди уділи виплачені в часі від 1 липня до 30 вересня 1896 в сумі 1.684 кор. 28 сот. Решта уділів зложених по дни 1 жовтня 1896 в сумі 4.081 кор. 64 сот. не має права до дивіденди за сей рік.

## Рада державна.

Дня 24 с. м. відбуло ся засіданє ради державної, відмінне тим від попередних, що крім криків, уличних епітетів можна було сконстатувати удари в лице, якими обмінював ся котрийсь посол антисемітський з соціялістичним.

Перед засіданєм омлів в одній з бічних саль президент палати др. Катрайн; посли лікарі Ольпинський і Відерсперг мусіли уділити єму лікарської помочи.

Місце президента обняв Абрагамович і просив палату, щоби внесенє правительства переказати комісіям. Німецький ліберал Грос противить ся тому і жадає першого читання тих предложень правительствених по полагодженю всіх наглядних внесенє, на що Абрагамович годить ся.

Приступлено до відчитання петицій на знесенє розпоряджень языкових ческих. Німці почали обструкцію, жадаючи, щоби кожду петицію відчитувати дословно. Петицій таких вилінуло звиш 300 а єсть надія, що в тім тиждні вплине їх до сорок тисяч. Щоби відчитувати кожду петицію, треба дозволу палати. Обструкція жадає при кождій петиції поіменного голосования і перерви на 10 минут. Палата рішила кілька петицій відчитати.

Дальший провід обіймає віцепрезидент др. Крамарж. Пос. Тусель антисеміт називає поступованє обструкції окраданєм народу. Пос. Леміш, ліберал, денунціює Туселя президії і жадає, щоби єго прикликано до порядку дневного. Крамарж звиває Туселя до порядку дневного, але Леміш ставить внесенє, щоби сє упіменнє війшло до стенографічних протоколів і жадає при тім поіменного голосования і 10 минут павзи. Внесенє Леміша відкинено 196 голосами против 66.

Засіданє переходить весело до 5 години пополудни, почім забирає голос молодочєх пос. Кайцль. Він говорив: «Від шести годин єсьмо сьвідками того, як лївиця використовує всі средства регулямінові, щоби проволічи розправи в палаті. Єсьмо рівночасно сьвідками терпеливости президії (бурливі оклики на лївиці), з якою президія § 62 інтерпретує в спосіб, якого допустити не можна. В § 62 єсть виразно мова, що десять минутів павзи можна заряджувати, коли сєго зажадає 20 послів по кождій квестії, однак тут не має розуміти ся, що до сєго обовязана президія навіть при ставленю внесенє на поіменнє голосованє. Кайцль просить палату, щоби сєю квестією рішила.

Серед нечуваних криків рішено прихилити ся до інтерпретації Кайцля. Президентови не дають Німці приступити до слова. Крик змагає ся, наступає сварка між антисемітами а соціялістами, а дальше приходить до бійки. Антисеміти кричать: соціялісти, алоді!

Гєсман (антисеміт): Жидівські парубки! а до Бернера: Ти жидівський посьмітїю!

Шрамель (соціяліст) до антисемітів: Ви гузари Бадєного, кидаєте ся тут, як свинї з рилами.

Грегоріг (антисеміт) кричить безустанно «Jud, kusch, Jud kusch!»

При кінці засідання поставив посол Вахнянин інтерпеляцію в справі заосмотрєня вдів і сиріт по сьвящениках, др. Вінковський внесє, щоби також ненїмецькі промови містити в протоколах, о. Танячєвич внесє на рівноуправненє народностий.

Слїдуючє засіданє нині, дня 25 с. м.



## Вісти політичні.

Цісар Франц Йосиф відбув в Будапешті минулої п'ятниці перегляд військової залоги. Дня 30 с. м. вертає Цісар з Пешту і возьме участь в засіданні Віденської Академії умістності.

Президент міністрів гр. Бадені повернув в суботу з Будапешту до Відня. Народи його з Банфім в справі квотової угоди не довели до остаточного результату, хіба о стільки, що розличні до тепер не полагожені квести з обсягу *modus procedendi* що до законодавства розв'язано. Евентуальність, що наступить провізорія на рік або на два, подибує ся з офіціальним запереченням. В компетентних кругах мають надію, що до осені буде можливе порозуміння в справі угоди. Доперва колиби тоді було то неможливою річю, наступить провізорія.

Вибори до кроацького Союму вже покінчено. Результат виборів так представляє ся: 3 86 вибраних послів належить до народного сторонництва 57, 25 до опозиції, два до хорватської фракції а два не належать до ніякого сторонництва. Опозиція здобула в народнім сторонництві 17 мандатів. Межи вибраними є 23 Сербів. В кількох місцевостях зайшли кроваві вибори. В одній місцевості (Росілеві) жінчини не дозволили своїм мужам і братям приступу до урни і напали на жандармів, коли ті хотіли очистити дорогу; наслідком того дали жандарми огня, причім упала одна жінчина а кілька ранено.

В Боснії взбурена товпа кидала каміннями на військо, а коли накликав команданта до порядку не помогли, військо дало огня. Вісім осіб з товпи упало трупом а 31 ранено.

Французький міністер справ заграничних Ганото приймав всіх тих, котрі брали живу участь при ратунку підчас пожеги базару і вручив їм різні відзначення. Фірман Жорж дістав хрест почетної легії. Відзначено всіх 170 осіб.

Вішпанським сенаті зайшли в суботу скандальні сцени. Межи міністром заграничних справ князем Тетуан а ліберальним сенатором, проф. університету Комасем, завела ся жива суперечка. Князь опускаючи сальо дав в лице сенаторови. Сенатори і ліберальні послі наслідком тої приключки ухвалили не брати ніякої участі в нарадах так довго, доки міністер не дасть сатисфакції зневаженому сенаторови. Мав відбутися поєдинок, але секунданти обох не допустили. Міністер зложив безпроволочно теку, але з причини важких справ з міжнародної політики мусів на жадане шефа кабінету Кановаса цофнути резигнацію.

Роз'єм на побовищці триває дальше і визначено вже неутратну полосу 800 метрів широкости, по за котру цофнули ся обі армії. Неутратна полоса обнімає також всі переходи, дороги і сутки з виїмком суток Фурки, котрі заняли Турки.

Запевняють, що Едем паша осявідчив грецьким офіцірам, що одержав поручення безпосередно з Грецією умавляти ся о условія миру. Ситуація в Атинах є дуже хмарною. Ціле нещастя на побовищці приписують королевичеві, а королеві роблять закиди, що сам не удавав ся до армії. Обавляють ся антидинастичних розривів.

## Новинки.

— **Канонічна візитація.** Его Еміненція Преосвященний Митрополит і Кардинал Кир Сильвестер Сембратович виїхав 15. с. м. як, ми вже донесли, на канонічну візитацію бережанського деканата. Візитація розпочала ся від міста Бережан. На границі деканата, в Нарасіві, брало ся все сьвященство, репрезентанти властий, процесії і нечислимі товпи населення обох обрядів. Повитанє Его Еміненції було незвичайно величаве і незвичайно сердечне. По дорозі виходили всюди процесії і весь наряд а численні і стрійні бандерії проводили до Бережан свого Найдорожжого Отця-Владику. Культуральною точкою прийняття до тепер були Бережани і Козова. Поки подамо більш справоздання від наочного нашого кореспондента, занотуємо днес бодай то найголовніше. Его Еміненція приймають всі круги повсюди з правдивою радістю, найвищим поважанем і сивіською любовію, а Еміненція відплачує ся взаїмно своєю сердечністю, приступністю і своєю широкозвісною ввічливістю а передовсім пожертвованем в тяжкій роботі. Церкви

латинського обряду, школи і заведення всюди видять дороге лице Архирея, чуять Его слова науки і тішать ся Его благословенем. Певно що ся поїздка лишить незатерті сліди привязанности, любови і почитання до Найдостойнішої особи Архирея і принесе обильні плоди на жертвеннику духовно-морального життя народа і причинить ся не мало до поваги і значіння нашої католицької церкви. Днес перебуває Ем. Кардинал в Куропатниках, звідки удає ся до Ценева і Вибудова, Візита потребає до 11. червня. Послідною місцевостию буде Лапшин.

— **Річні загальні збори філії «Просьвіти» в Тернополі** відбудуть ся дня 27-го мая (того самого дня що й вечором в пам'ять Т. Шевченка) о годині 3-ій з полудня в сали товариства Gwiazda. Виділ філії просить о численну участь членів і о заохоту знайомих, щоби як найчисленніше явили ся на ті збори.

— **В справі заосмотреня вдів і сиріт по греко-кат. сьвященниках** довідуюмо ся з компетентного жерела, що Ординарият львівський Вислав вже через намістництво представлено до Міністерства фінансів і просьвіти. Цікаві єсьмо, чи і другі епископські Ординарияти поступили так само, бо від сего залежить добрий успіх справи.

— **Посвяченє клінік а відтак будинку медичного** відбуло ся в суботу рано. Акту посвяченя доповнили лат. епископ Вебер і руский мітрат о. Білецький при співі хору питомців. Промовляли: маршалок гр. Бадені і др. Гошард в імени краю, декан медичного відділу др. Кадий, намістник кн. Сангушко і ректор університету о. Комарницький. Всі промови були польські.

— **3 житєвих драм.** Пан Володислав Л., осілий на одній з бічних улиць Замарстинівського передмістя, оженив ся недавно тому. То лучає ся нині дуже часто, хотий часи тяжкі. Пані Брониславі, хорошій 21-літній половини свого вірного чоловіка, мабуть не дуже подобалось сьвіжо увите гніздо родинне, бо воляла наділити своїм серцем пана Адольфа Л., реставратора з середмістя, хотий віком своїм перейшов він далеко поза полудне і подобав радше на якого Фавна як Аполлона. Того було їй однак за мало, бо ось сими днями дізнав ся бідний чоловік, що жінка цілком опустила домове огнище. Серце дерло ся єму в кусні, але любов таки побідила. Простив невірній людині а переконаний, що вибрана ним товаришка досмертна потребує конче в тім тернистім життю якоїсь підпора, постановив єї відшукати. І деж мав піти? Удав ся просто до уводителя, але замість з яким небудь поясненем стрівує ся з великим нозем кухонним, що его страшний суперник вимірив в самі груди. І був би пробив ся нещасний на острій вістря і так скоротив собі ніч не вартє вже житє, коби не жінка реставратора, що прикликала роз'яреного чоловіка до порядку. В розпучі вернув опущений чоловік додому і страшив вже мабуть надію на відшуканє утраченого скарбу.

— **Піт людський** має бути отруєю, але тільки піт виділюваний при фізичнім напруженю, а не в гарячій купелі. Ствердив се французький аптікар Арльоан і то в сей спосіб, що замочив флянельову сорочку одного сільського танцера, зовсім перепочену, в чистій воді, котру відтак встрикнував псам. Всі майже погнули по кількох годинах серед таких об'явів, які потягали за собою дифтеричні бактерії. Если той досвід дійсно видав такий результат, то вносити можна з него, що людське тіло через почене лише при фізичнім утомленю видає розкладаючі ся матерії.

— В Завидчу під Бродами вечором дня 19 мая зарив грім у фіру, що їхала гостинцем. На фірі їхало двоє парубків, двоє дівчат і жидок, син економа з Ляшкова. Грім ударив жидка і убив его на місці, а рівночасно поразив позісталих і запалив на них одіж. Всі тяжко попарені і втратили слух. Надто удар грому так перерізав коні другого воза, що сполошили ся і перевернули віз, а поганяючий парубок виплетів з воза і поломив собі ноги.

— **3 життя княгині Аляксон.** що пала жертвою недавньої катастрофи в Парижі, оповідають про таку пригоду. Семилітна княжна Софія і єї кілька літ старша сестра Марія (пізніша королева Неаполі) устроїли собі одного дня прогулку в замку Посенгофен, де резидував їх отець князь Максиміліян баварський. Коли обі княгині в присутності двірської дами вступили по дорозі до молочної, зблизила ся до них циганка і наперла ся конче ворожити. Дано позволенє і циганка взявши дрібну ручку княгині Марії в свої чорні, поморщені руки сказала: «Ти, хороша дитинко, осягнеш все, що на сїм сьвітї найвище, що надає власть і поважанє, але скоро тое утрапиш, і не будеш так щасливою, як думає сьвіт; тяжкі бурі повстануть на тебе, але не зможуть ти похолонути; ти осягнеш рідку як на твій рід силу і відвагу, опреш ся бурям морским і твоїм численним ворогам і будеш великою героїнею; але стережи ся лише перед лихими червоними мужами. Червона барва принесе тобі нещастє!» Княжна Марія усміхнула ся над пророцтвом чорної циганки — хотий в Геті, сїмнадцять літ пізніше, могла собі пригадати ті слова. Відтак

звернула ся ворожка до молодої княгині Софії, що тревожно та вагаючись подала руку. «Ти, моя цвітко, будеш також тішити ся блеском, і ще щось більшого і величавішого припаде для тебе, але оно мине ся скоріше, ніж ти его в повні осягнеш. Лев зготовить тобі багато терпіння, ти будеш багато плакати, але твої сльози будуть осушені, і ти будеш відтак дуже щасливою і щастєм тішити ся будеш многі літа. Але не досягнеш того віку що та панночка. Не вода буде твоїм ворогом, але иньша сила, що воді є ворога —». Ту мусіла ворожка перервати, бо молодка княжна перестрашилась і вибухла плачем.

— **Доктор медицини злодієм.** Віденська поліція прихопила оногди злодія, що в дуже зручний спосіб обікрав галерію образів гр. Черніна, а імовірно окрадав останніми часами і другі галерії образів. Урядник галерії образів гр. Черніна від довшого часу замічав, що якийсь знаток чи аматор цілими днями вистави дуже пильно приглядав ся двом образам голяндських артистів: «Сторожеви в'язниці» Дав. Тенієрса, вартости 1000 зр. і «П'яниця в шинку» Адр. Остаде, вартости 4000 зр. Одного дня ледви на силу викинувши гостя з локалю, урядник той спостеріг, що цвяхи рам тих двох образів повідгинані, а в рами замість оригіналів вставлені два безвартістні олійні друки. Повідомлена о тім поліція заскочила злодія в хвили, коли той крадені образи спродавав якомусь торговцеві. Він подав себе за урядника з Пешту Іштвана Радваніого; має літ 28 і показує велику інтелегенцію та знанє штуки. До Відня прибув умисне, щоби викрасти два славні образи і через якийсь час робив докладні виміри рам, щоби улекшити собі вставленє фальсифікатів. Сносіб довершеня крадежі кидає на него підозрінє, що він допустив ся і иньших крадежних образів. Досп видало ся лише, що поданє ним назвиско є фальшиве і він доктор медицини Ленкей.

— **Житє за сто тисячів.** Графиня Грєфіль завдячує своє спасенє в часі парискої катастрофи молодому 20-літньому локасєви, що з небезпечности власного життя виніс єї на руках з полуміння. Уратована графиня і єї родина показали ся вдячними, бо вірний слуга одержав за той учинок в нагороду 100 тисячів франків.

## Вісти з Еп. Перемискої.

Завідательство дістав о. Іван Лискевич в Гвіздці дек. жуковинського і Петро Кузик в Люблинці, дек. любачівського. — Сотрудництва дістали оо.: Петро Янів в Краснім дек. височанського, Теодор Двудіт в Білій великій дек. мокрянського. — Канон. інституцію на Прилуки дек. яслиського одержав о. Лев Бірецький. — До кан. інституції на Жегестів дек. мушинського візваний о. Алексей Гукевич. — Одномісячну відпустку дістав о. Данило Ленкий з Горбач.

## Вісти з Епархії Станиславівської.

Введені оо.: Іван Войнаровський яко прив. сотрудник в Топорівцях, Сев. Шанковский яко завідатель в Копачинцях, Яр. Луцки яко завідатель в Рибні, Пант. Білоус яко прив. сотрудник з правом управи в Посєчї, Еман. Січинський яко систем. сотрудник в Товмачикі, новопост. прєсв. Клим. Кичура яко систем. сотрудник в Далєшєвій, Волод. Яворський яко експон. сотрудник в Колодрібці і Дим. Добротвор яко систем. сотрудник в Балинцях. — Канон. інституцію на Пачиків дістав о. Ал. Навроцький. — До канон. інституції на Молодятин візваний на першу половину жовтня о. Теоф. Шухевич. — Консисторія віднеслась до намістництва о згоду на канон. інституцію о. Івана Лабія яко приходника Кювинєць. — В епархияльну звязь прийняті: б. завідатель Гозієва о. І. Войнаровський і питомець львівської дух. семинарії Тадей Рогошевський. — Консисторія віднеслась до намістництва о продовженє дотаций для прив. сотрудника в Мишині. — Дотацию признало правительство для прив. сотрудников в Ягольниці старій і в Посєчї на 1897 рік. — Відпустку для покріпленя здоровля дістали оо.: Мих. Литвинович а Залієся на 6 неділь, Ник. Гриньовський із Снятина на місяць, Ал. Сабат з Річки і Лев. Дністрянський із Озерян на два місяці. — Іспит на дяків відбуде ся 28-го н. ст. мая в епископській консисторії. Просьби о допущенє до іспиту належить внести через приходекі уряди до 24-ого н. ст. мая с. р.

## ПОСМЕРТНІ ✕ ВІСТИ.

**О. Володимир Ступницький**, парох Кудринєць, деканата кудринєцького станиславівської епархії, честний і щирий Русин-народовець, упокоїв ся дня 8-го н. ст. мая в 45-ім році життя а в 17-ім сьвященства. В. в. п.



## Розклад їзди на залізницях

після часу середньо-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

| Пojзд    | год.  | приходить до Львова                                                                                                                            | Пojзд    | год.  | відходить зі Львова                                                                                                                             |
|----------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| особовий | 7:30  | з Сучави і Черновець                                                                                                                           | поспiшн. | 6:—   | до Підволочиск і Бродів                                                                                                                         |
| мішаний  | 7:50  | з Янова                                                                                                                                        | „        | 6:10  | до Черновець і Сучави                                                                                                                           |
| особовий | 8:05  | зі Стрия і Лавочного                                                                                                                           | особовий | 6:45  | до Черновець і Сучави                                                                                                                           |
| „        | 8:15  | з Тернополя і Бродів                                                                                                                           | поспiшн. | 8:40  | до Кракова                                                                                                                                      |
| „        | 8:25  | з Сокаля і Ярослав через Раву                                                                                                                  | „        | 8:55  | до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом                                                                                                     |
| „        | 9:10  | з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою                                                                                                 | „        | 9:20  | до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславовом                                                                                        |
| мішаний  | 10:35 | з Ярослав                                                                                                                                      | „        | 9:25  | до Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом                                                                                                         |
| поспiшн. | 1:15  | з Янова                                                                                                                                        | мішаний  | 9:40  | до Янова                                                                                                                                        |
| поспiшн. | 1:30  | з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом                                                                                               | особовий | 10:05 | до Підволочиск і Бродів                                                                                                                         |
| особовий | 1:40  | зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславовом                                                                                       | „        | 10:45 | до Черновець і Сучави                                                                                                                           |
| поспiшн. | 1:50  | з Сучави і Черновець                                                                                                                           | мішаний  | 1:04  | до Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята                                                                                            |
| „        | 2:30  | з Підволочиск і Бродів                                                                                                                         | поспiшн. | 1:55  | до Підволочиск і Бродів                                                                                                                         |
| особовий | 5:20  | з Підволочиск і Бродів                                                                                                                         | особовий | 2:40  | до Черновець і Сучави                                                                                                                           |
| „        | 5:25  | з Белзця в спол. з Сокалем і Ярославом                                                                                                         | поспiшн. | 2:50  | до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом                                                                                                          |
| „        | 5:45  | з Черновець                                                                                                                                    | особовий | 3:05  | до Стрия і Сколього                                                                                                                             |
| „        | 6:—   | з Підволочиск                                                                                                                                  | мішаний  | 3:15  | до Янова від $\frac{1}{6}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повседневні дні |
| Ніч      |       |                                                                                                                                                | „        | 4:40  | до Ярослав                                                                                                                                      |
| особовий | 6:55  | з Кракова з Розвадовом сполуч.                                                                                                                 | Ніч      |       |                                                                                                                                                 |
| мішаний  | 8:—   | з Янова від $\frac{1}{3}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повседневні дні | особовий | 6:45  | до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом                                                                                             |
| поспiшн. | 8:45  | з Кракова                                                                                                                                      | мішаний  | 7:05  | до Сокаля і Ярослав через Раву                                                                                                                  |
| мішаний  | 9:01  | з Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята                                                                                            | особовий | 7:25  | до Тернополя                                                                                                                                    |
| особовий | 9:10  | з Сучави і Черновець                                                                                                                           | „        | 7:30  | до Стрия і Лавочного                                                                                                                            |
| „        | 9:30  | з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою                                                                                                          | „        | 8:50  | до Янова                                                                                                                                        |
| поспiшн. | 9:50  | з Сучави і Черновець                                                                                                                           | „        | 10:30 | до Черновець і Сучави                                                                                                                           |
| особовий | 10:—  | з Підволочиск і Бродів                                                                                                                         | поспiшн. | 10:50 | до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом                                                                                        |
| „        | 10:20 | з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславовом                                                                                        | особовий | 11:—  | до Підволочиск і Бродів                                                                                                                         |
| „        | 12:10 | з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславовом                                                                                        | „        | 4:40  | до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом                                                                                   |
| „        | 3:30  | з Підволочиск                                                                                                                                  | „        | 5:20  | до Стрия, Лавочного і Хирова                                                                                                                    |
| поспiшн. | 5:10  | з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом                                                                                                          |          |       |                                                                                                                                                 |

## Новости на дамскі сукні сезонові!

Матерії вовняні, Зефіри, Батисти,

Піки, Кретони, Перкалі,

Брокати

**АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ** Львів, Академічна 12.

Парасольки,

Рукавички, »Фігара«, ковніри  
коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин багато заосмотрений.

Ціни низькі, конкуренційні.

151 1—47

## Руска справа

В роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

## НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

**Світло церковне**

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

**Вино**

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.

**Зі складів висилає: КАВУ** по 5 кіл.

посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

**ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

29—?

**Дріт кільчастий**, цинковий, до огорожень з кільцями що 6с/м по зр. 4-50, а що 12с/м по зр. 4. — за 100 метрів. Сітка до охорони вікон (лякеро-вана) по зр. 1 за метр

поруває

**ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ**

залізна торгівля у Львові, пл. Канітульна 1. (напроти катедри).

150 1—1

Вже появилa ся з друку

## РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, вербові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих кшпок і ковбас і т. п.

**Мучні і яєчні страви**

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

## „ДНѢСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Школи ліквідув ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контраасекураційними подають „Днѣстрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвиші суми.

Поліси „Днѣстра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Днѣстеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услія і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вклади до опроцентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтїгає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях де „Днѣстеръ“ не є заступлений, приймають ся. (34—?)

## ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцію

Антонa Березинського

виходить у Львові тижнево кожної пятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і єсупільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії . . . . . річно 4 р.  
„ . . . . . піврічно 2 р.  
„ . . . . . чвертьрічно 1 р.  
За границею . . . . . річно 8 рубл.  
„ . . . . . піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция  
Львів, ул. св. Миколая 13.

**Т. А. КАЛІЧЕК.**

Робітня

**убрань жіночих**  
у Львові, Ринок ч. 25.,

(І. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіjších журналів.

48—?

## Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.